

La companyia El Pont Flotant és una de les propostes culturals que promouen des de Pro21: recerca i creació teatral contemporània.

A les parets de l'oficina hi ha balenes que volen per sobre els terrats de la ciutat. Els sostres són alts, de casa de l'Eixample valencià. Quan el visitant avança sobre les rajoletes de sanefes de toc modernista, entre els grafitis del col·lectiu urbà XLF, de seguida es pot adonar del tarannà d'aquest espai de producció cultural. A Pro21 promouen, generen, animen contemporaneïtat d'arrel. I és des d'aquest enfocament central que es plantegen ara el nou repte: gestionar el Teatre Micalet.

Durant quinze anys, aquesta sala emblemàtica de la ciutat de València, nascuda a l'empara de la centenària Societat Coral El Micalet, ha estat gestionada per la companyia de teatre homònima. El cicle, però, es va tancar la temporada passada. Ningú no volia, tanmateix, que això significués abaixar la persiana. I de seguida es van

Teatre Micalet, aire nou i corredor mediterrani

És un teatre amb una llarga història. Ells, una iniciativa de gestió cultural de vocació contemporània. I s'han trobat. El Teatre Micalet enceta nova etapa al costat de Pro21. Comparteixen la convicció que València té set de cultura. I estan disposats a omplir el buit amb una oferta de qualitat i en català. Perquè música, teatre i dansa circulin també al corredor mediterrani.

posar en funcionament idees que permetessin mantenir en marxa la sala.

“Pel perfil que té la nostra empresa”, ens explica Joangre Maria Femenia, “sempre hem tingut una relació més que cordial amb el Micalet, igual com amb d’altres entitats de la ciutat, amb l’Octubre o Ca Revolta. Ens coneixem de tota la vida”. Trobar-se per a parlar els va ser, per tant, ben natural. Des dels discursos similars, des de les perspectives similars, de seguida van arribar a un acord. I ja han posat fil a l’agulla.

Pro21 és una empresa de gestió cultural que té una dècada d’experiència. Són una productora. Una distribuïdora. Una mica de tot. Duen la gestió de grups teatrals com ara El Pont Flotant o Toni Albà, de propostes musicals tan variades com són Orxata Sound System, Miquel Gil o Arianna Savall, o, ja en el camp de la dansa, de Shantala Shivalingappa o Christine Cloux. Per exemple. I ara s’endinsen en el camp concretíssim de donar continuïtat i contingut i línia i públic i de tot a un teatre: “és un repte important, perquè com a empresa ens situa en un lloc molt visible i perquè parlem del Teatre Micalet, un espai emblemàtic de la cultura en català en aquesta ciutat”.

Responsabilitat cultural. “També ens ho prenem com un compromís”, raona un altre dels responsables de Pro21, Rafa Jordan: “Les noves generacions tenim la responsabilitat de no deixar caure la programació d’una sala com aquesta quan, a més, la majoria dels teatres públics ja no tenen programació estable en català a València i quan la resta de sales l’han anat minvant molt”.

Tenen uns fonaments clars, dels quals parteixen d’entrada per anar treballant: un, “programar teatre en català”; un altre, “treballar pel que anomenem transformació cultural. Pensem que la cultura també té un compromís amb aquesta societat i intentarem portar-hi propostes que ens facen repensar”. Hi haurà espectacle, per tant, és clar, però també més coses: “la cultura és també una eina de transformació social. I volem portar actors i textos que en parlen”.

I volen aplicar aquest seu tarannà tant en el contingut com en “qüestions

que potser semblen més accessorïes però que també defineixen: en la forma de comunicació, en l’aplicació de mesures de sostenibilitat energètica o en el fet de tenir en compte la banca ètica, per exemple”.

Econòmicament és un risc, i en són conscients, però recalquen que ells cerquen, també, rendibilitat cultural. Això no vol dir que es llancin a l’aventura. Només que inclouen paràmetres diversos a l’hora del balanç entre costos i beneficis.

Tan bon punt surt el tema econòmic, a Pro21 mostren el tarannà que els defineix: no tenen subvencions, i han decidit prendre-s’ho com un esperó. Tampoc no és que s’hi resignin, val a dir: Rafa Jordan destaca d’entrada que no hauria de ser així, “perquè les subvencions públiques són de tots”, i acte seguit proposa una reflexió sobre un discurs de toc pervers que s’ha anat instal·lant especialment d’un temps ençà: “mentre Teatres de la Generalitat, l’Ajuntament de València o l’INAEM han anat retallant, s’ha repetit alhora allò de la ‘cultura subvencionada’. I és una fal·làcia. Si bé ho mires, t’adones que hi ha sectors com ara la mineria, que estan totalment subvencionats a fons perdut amb jubilacions i sous sense tenir rendibilitat productiva, o les hidroelèctriques, o la compra de cotxes. Qui duu l’etiqueta, però, és la cultura”.

Assumeixen, per tant, que, com a iniciativa privada, estiraran el carro. Però no deixen de reclamar que, al darrere, al costat, “hi hauria d’haver institucions públiques que donaren suport a aquestes propostes. El que fa Canal 9 no pot ser”. El que fa o el que no fa. O totes dues coses en combinació.

En tot cas, com que troben que tenen dret a obtenir subvencions però “no a qualsevol preu”, i de moment no en tenen, han decidit cercar la vessant positiva: “et deixa les mans lliures per a programar el que vulgues”.

Fer públic. Hi ha encara força coses que volen acabar de definir, i destaquen que no tenen pressa per encarar aquesta definició, diuen que arribarà amb la pràctica, que accepten propostes, que els canvis es notaran de manera gradual, que provaran, corre-

Des de Pro21 generen, animen contemporaneïtat d’arrel. I la duren al Teatre Micalet

giran, rectificaran i tornaran a provar. Sempre ho han fet així, amb una perspectiva oberta, i els ha anat bé.

En aquesta perspectiva oberta, hi inclouen tant l’acostament de l’espai teatral al veïnat, al barri, a les escoles, com la multidisciplinarietat: el Teatre Micalet serà teatre, és clar, però també música. I dansa. I el que s’escaigui. “El Micalet havia estat sala de referència a l’època de la Nova Cançó, per exemple. Doncs volem que ho torne a ser, que els cantants se’l tornen a fer seu. Si bé hi penses, fa tanta falta un espai per als músics com per al teatre”. I el Micalet obre els braços a tothom.

“En aquesta ciutat hi ha 800.000 habitants, i és, en realitat, una àrea metropolitana de milió i mig de persones, el 80% de les quals entén el català”, explica Joangre Maria Femenia. I resulta, continua, que no hi ha programació en aquesta llengua, que quan les companyies valencianes “arriben a la ciutat ho fan, en un 90 %, en castellà. Nosaltres els donarem l’oportunitat de presentar-se a València en català”. Al capdavant, continua, “si parlem en termes de mercat, resulta que hi ha un espai que no es cobreix. Les institucions no compleixen amb el que haurien de complir i l’han abandonat. Doncs nosaltres intentarem cobrir eixe buit”. I estan convençuts, a més, que trobaran “una resposta positiva: sempre que hi ha una oferta cultural de qualitat en català, la gent hi accedeix. I hi ha demanda”.

La pràctica, a més, els dona indicadors en aquest sentit: “Els Manel vingueren i ompliren dos dies, que hagueren pogut ser una setmana. Els Antònia Font també funcionen. I els espectacles en català. Ja sabem que a alguns els agradaria que no fóra així, però en realitat la gent és molt més normal del que diuen, i té, per tant, una actitud molt més normal”.

La nova etapa es planteja des de la multidisciplinarietat: hi haurà teatre, per tant, però també música i dansa.

El Teatre Micalet ja té un públic. El repte és, expliquen a Pro21, a més de consolidar aquest públic amb el nou projecte, fer-lo també més gran. Volen que la programació del Micalet tingui un caire “més contemporani”. “En la mesura de les nostres possibilitats, humilment”, explica Jordan, “però amb ambició, volem portar textos i propostes noves, que puguem dur públic a la sala oferint-hi qualitat”. I han pensat en Albert Serra, director de films com ara *El cant dels ocells* o *Honor de cavalleria*, i que l’any passat va fer *Pulgarsari*, al Radicals Lliures, del Lliure. Pensen en la Sala Becket, que consideren “referència”. Pensen en Àlex Rigola o Lluís Pasqual i somriuen: “però clar, això de moment se’ns escapa”. De tota manera, continuen: “en la mesura que pugam, treballarem en eixa línia. I amb propostes d’ací, també, és clar: hi ha gent molt bona que ara viu pràcticament exiliada”.

Consolidar i expandir, per tant, és la consigna. Joangre Maria Femenia

“Quan hi ha una oferta cultural de qualitat en català, la gent hi accedeix. Hi ha demanda”

traça el relat: “Els públics també s’han de crear. No hauríem de tenir por de fer-ho”. I, coneixedor com és del medi ambient musical, fa un paral·lelisme: “El so d’Orxata Soud System semblava una aventura, una bogeria, quan van començar, i ara marquen estil. O pensa, per exemple, en el *boom* que hi ha hagut a la darrera dècada: els festivals, per exemple, amb propostes al voltant de l’oci i de la cultura, han sabut crear públics. I al final resulta que ara els grups de pop van a les sales de València i la gent paga deu, vint euros per entrar-hi. I parlem de grups i d’esdeveniments que deu anys enrere era impensable que tingueren èxit ací”.

Fer xarxa. Estan disposats a fer xarxa, a complementar-se, a “crear sinergies” amb altres espais culturals: pensen en l’Octubre, en la Sala L’Horta, ja han parlat també amb els responsables de La Nau de la Universitat de València... “Per què no hauríem de crear sinergies?”. Joangre Maria Femenia fa la crida: “Inventem-nos festivals, iniciatives”. El cas és sacsejar la ciutat i la seva àrea d’influència: “Moltes voltes es critica que la institució no fa res. I és cert. Però també hi ha una responsabilitat dels gestors: si oferim propostes potents, sovint resulta que la institució no té cap més remei que venir al darrere,

perquè arriba un moment que no pot no ser-hi.

Els, de fet, ja han començat a teixir complicitats: amb L’Horta Teatre, que segurament durà al Micalet *Eufòria*, a l’hivern; amb la fira de teatre de Manacor; amb Vito Produccions, per exemple, de Salt, que duu el festival Temporada Alta, coproduiran el proper espectacle de la companyia El Pont Flotant. I la idea és fomentar l’intercanvi: “en la mesura que consolidem la sala, podrem obrir col·laboracions, presentacions de festivals, coproduccions... Ara veiem la potencialitat que hi ha. Qui sap si en un futur podríem tenir a València una branca del Temporada Alta, o la presentació del Música Viva...”. No es posen límits. Aniran a poc a poc, però sense cotilles: “Volem que es pugui visualitzar la potència de la producció de la cultura en català, i València és el segon mercat en importància, quant al nombre d’habitants”.

A Pro21 tenen confiança en les possibilitats de València. “Estic convençut que hi ha un públic cultural”, apunta Rafa Jordan: “Com una mena d’‘indignats’ culturals, gent que ara no pot veure allò que realment desitjaria veure”. Per això, per tant, s’han proposat “fer al Micalet el corredor mediterrani, però cultural”. I somriu: “Per què pot existir en les mercaderies i no en la cultura? Volem que les coses arriben també ací”.

Perquè la cultura forma part del desenvolupament global, insisteix Jordan, i recorda una enquesta “entre directius d’empreses que van a Barcelona per a congressos: saps un dels motius que argüien per escollir la ciutat? Per l’oferta cultural. Els seus treballadors, a l’hora de traslladar-se, triaven Berlín, París o Barcelona per la seua vida cultural. Per molt que diguen que la Fórmula 1 ens situa al mapa, a l’hora de la veritat no compta per a res. El que compta és aquest fons cultural. I València, ara, no ho té”.

Per sort, hi ha gent que es conjura per posar-hi remei. I torna a alçar el teló. A partir de la segona quinzena d’octubre. Diu que tenen converses amb Carles Santos. Atenció a la cartellera.

Núria Cadenes